

Συμπίεση Δεδομένων

2014-2015

Στοιχεία Επεξεργασίας Σήματος

Εργοδικές Διαδικασίες

Δ6

- ▶ Η μέση τιμή διαφόρων στιγμιότυπων της διαδικασίας (στατιστική μέση τιμή) ταυτίζεται με τη χρονική μέση τιμή της διαδικασίας και είναι ανεξάρτητη του στιγμιότυπου και του χρόνου .
- ▶ Κατά την εύρεση μέσων τιμών μπορούμε να αξιοποιούμε τα δεδομένα από τη χρονική μέση τιμή

ΑΥΤΟΣΥΣΧΕΤΙΣΗ

- ▶ Θεωρείστε την εργοδική ακολουθία τυχαίων αριθμών $\{x(n)\}$, $n=1,2,\dots$ με μέση τιμή μηδέν και διακύμανση $E\{x^2(n)\}=\sigma_x^2$.
- ▶ Ορίζεται η ακολουθία αυτοσυσχέτισης για $k=0,\pm 1, \pm 2,\dots$ ως:

$$R_x(k)=E\{x(n)x(n-k)\}$$

- ▶ Ισχύει ότι $R_x(0)=\sigma_x^2$ και $R_x(k)=R_x(-k)$

ΑΥΤΟΣΥΣΧΕΤΙΣΗ

- ▶ Λόγω της εργοδικότητας μπορεί να υπολογιστεί η αυτοσυσχέτιση και μέσω της σχέσης:

$$R_x(k) = \lim_{N \rightarrow \infty} \frac{1}{N} \sum_{n=-N/2}^{N/2} x(n)x(n-k), k = 0, \pm 1, \dots$$

- ▶ Αντί για τη συνάρτηση αυτοσυσχέτισης συνήθως χρησιμοποιείται ο συντελεστής αυτοσυσχέτισης που δίνεται από τη σχέση

$$\rho_x(k) = R_x(k) / \sigma_x^2$$

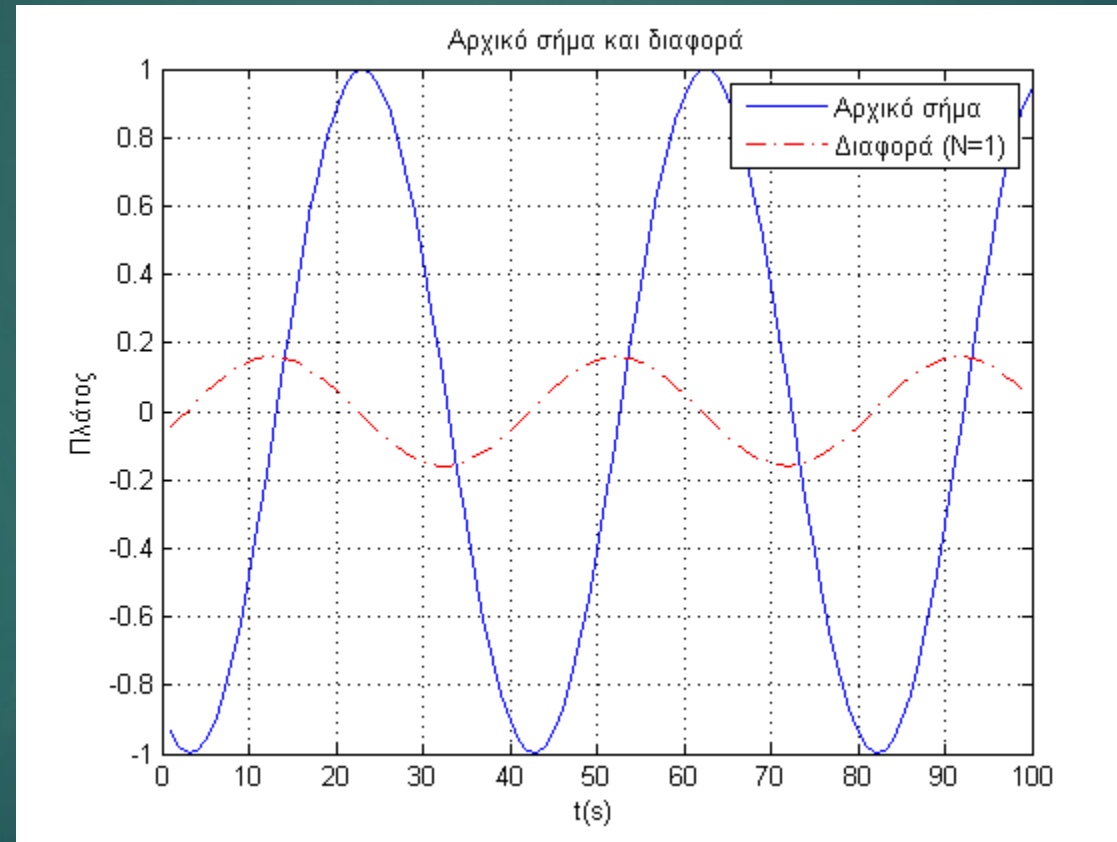
Διαφορική Παλμοκωδική διαμόρφωση (DPCM)

Δ6

- ▶ Βελτιώνει την απόδοση του PCM εκμεταλλευόμενο το συσχετισμό γειτονικών δειγμάτων σε «πραγματικά» σήματα
- ▶ Κβαντίζονται διαφορές μεταξύ δειγμάτων του σήματος αντί για τα δείγματα του σήματος
- ▶ Πριν τον υπολογισμό της διαφοράς τα δείγματα κβαντίζονται για την αποφυγή σφαλμάτων διάδοσης και άρα θορύβου

Διαφορική Παλμοκωδική διαμόρφωση (DPCM)

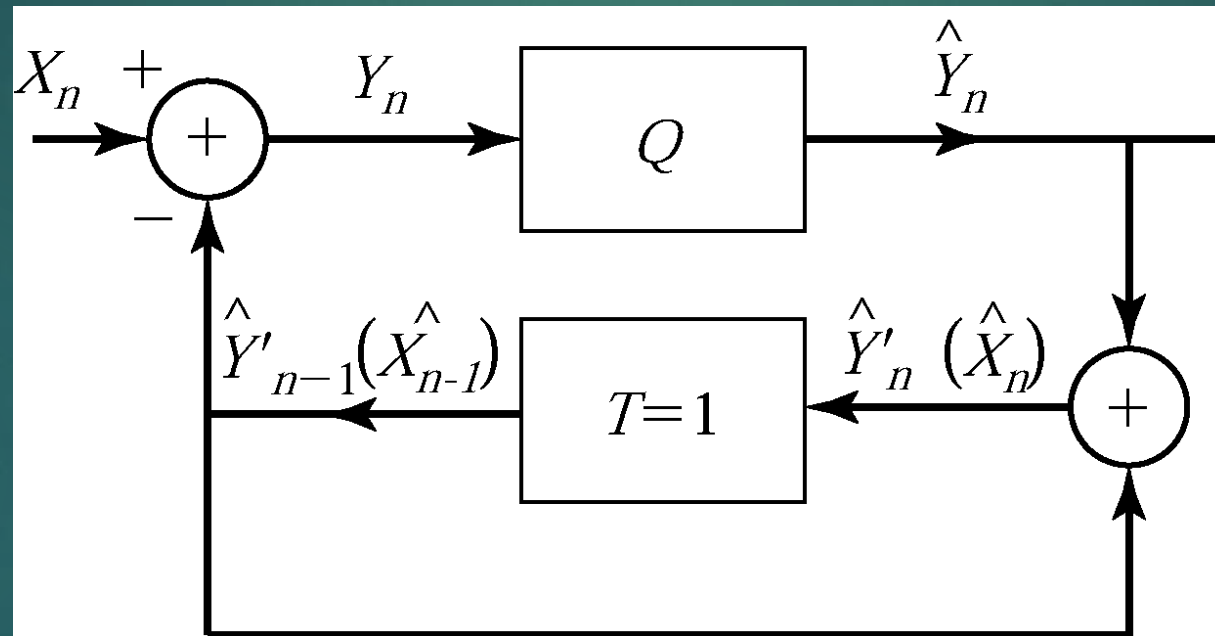
Δ6

Διαφορική Παλμοκωδική διαμόρφωση (DPCM)

Δ6

► Πομπός

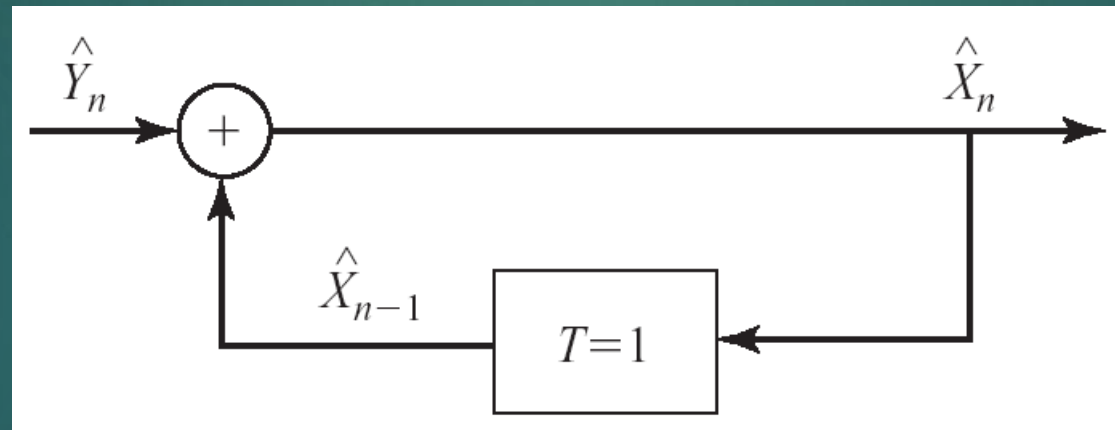

Διαφορική Παλμοκωδική διαμόρφωση (DPCM)

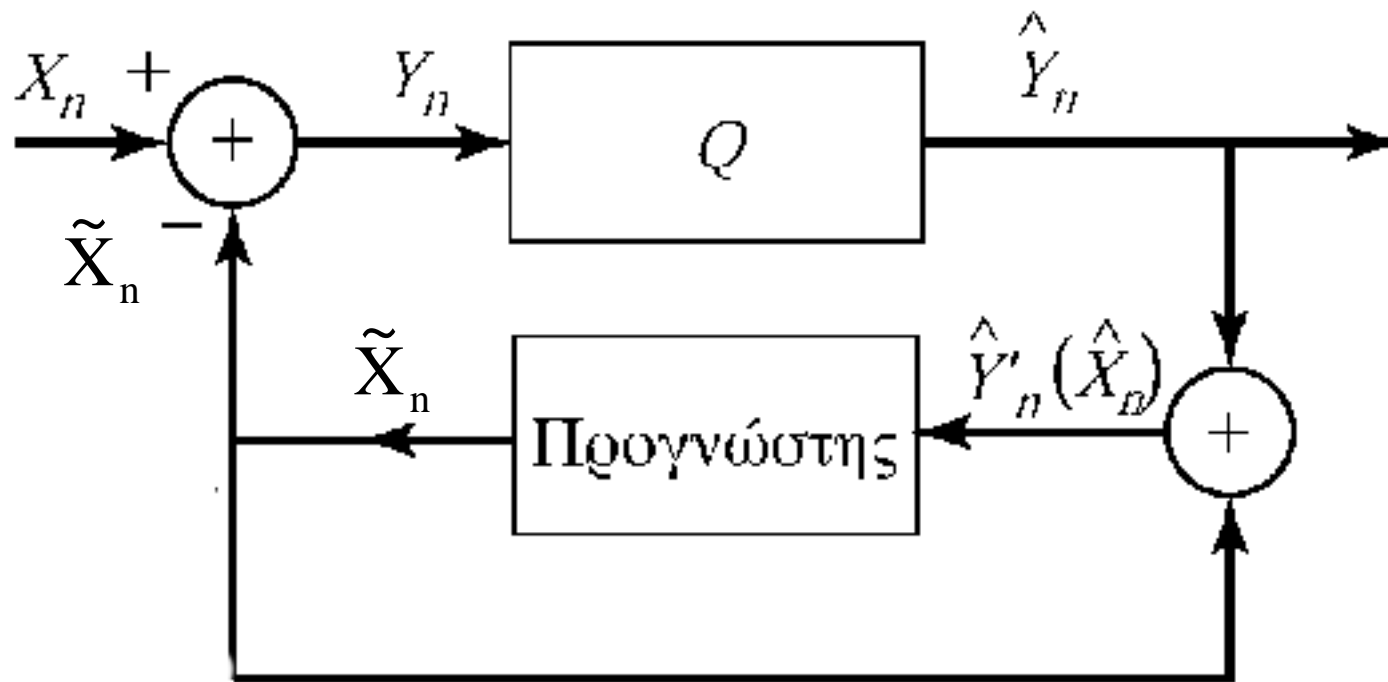
Δ6

► Δέκτης

Διαφορική Παλμοκωδική διαμόρφωση (DPCM) – Γενικευμένη μορφή

Δ6

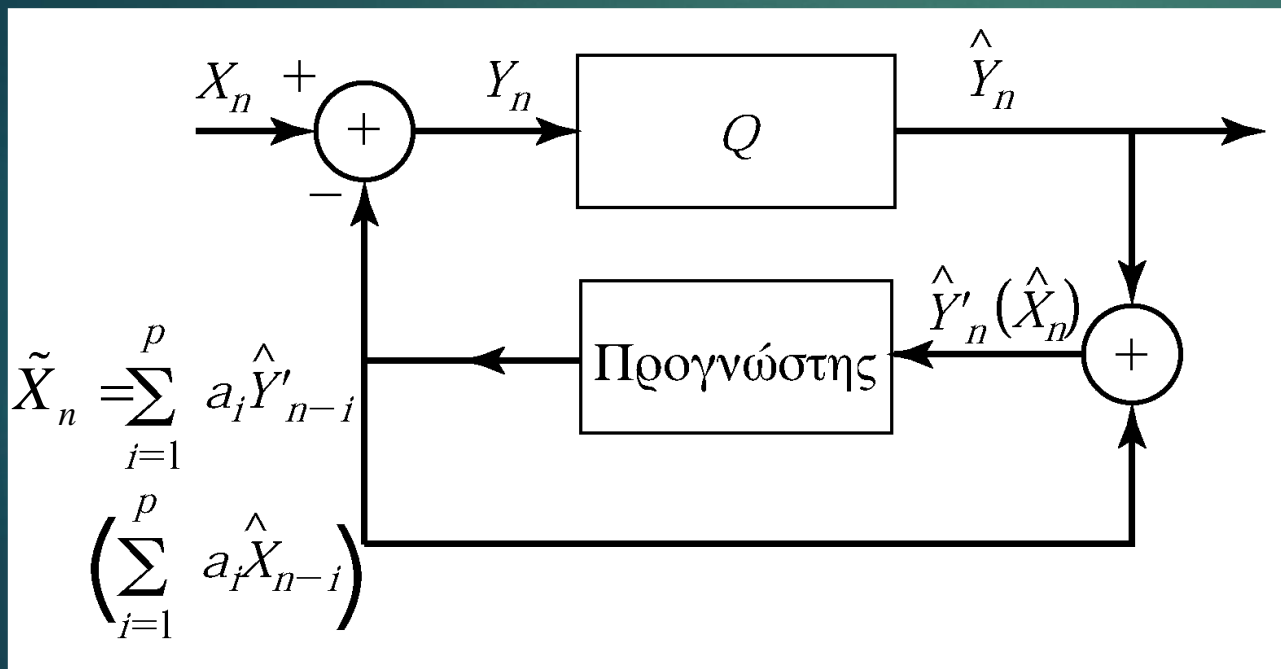

$$Y_n - \hat{Y}_n = X_n - \hat{X}_n$$

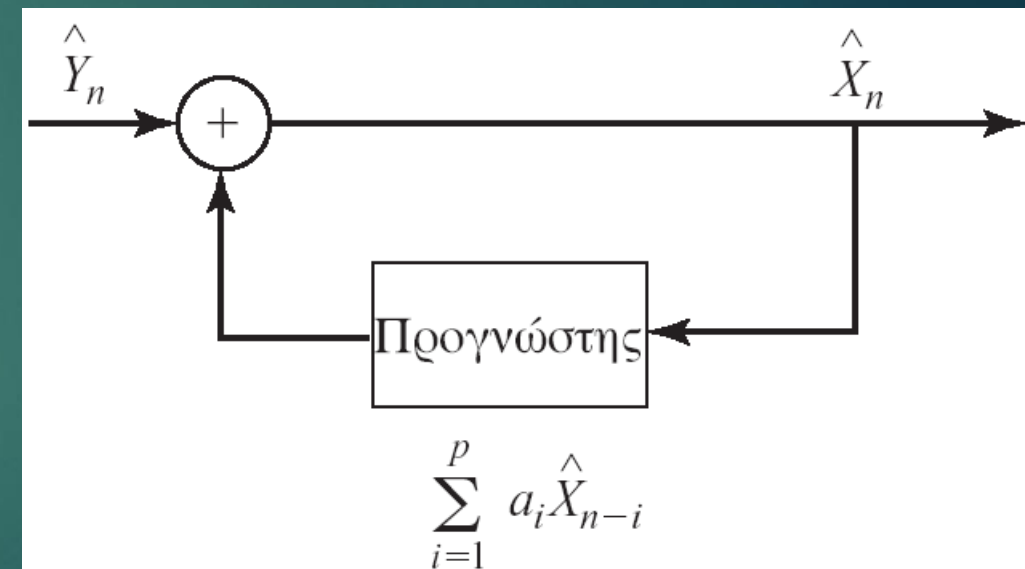
$\tilde{X}_n$: Η πρόγνωση του X_n

Διαφορική Παλμοκωδική διαμόρφωση (DPCM) – Γενικευμένη μορφή

Δ6

Πομπός

Δέκτης

Παράδειγμα 6.1

- ▶ Η ακολουθία δειγμάτων $\{x_n\}$ ενός πραγματικού σήματος παρουσιάζει μέση τιμή μηδέν, διακύμανση σ_x^2 , και η συνάρτηση αυτοσυσχέτισης $R_x(1)=0.95\sigma_x^2$, $R_x(2)=(0.95)^2\sigma_x^2$.
- ▶ Για τη δημιουργία ενός Συστήματος Διαβίβασης Αναλογικού Σήματος DPCM ορίζεται η ακολουθία $\{y_n\}$ $y_n=x_n-a_1x_{n-1}-a_2x_{n-2}$ και αντί να κβαντίσουμε απευθείας την $\{x_n\}$ κβαντίζουμε την $\{y_n\}$.
- ▶ Να προσδιοριστούν οι σταθεροί συντελεστές a_1 και a_2 έτσι ώστε σ_y^2 να είναι ελάχιστο και στη συνέχεια για τις τιμές αυτές να υπολογιστεί η βελτίωση του QSNR αν χρησιμοποιήσετε τον ίδιο αριθμό N σταθμών κβάντισης.

Παράδειγμα 6.1

$$\begin{aligned} y_n = X_n - \alpha_1 X_{n-1} - \alpha_2 X_{n-2} &\rightarrow E[y_n^2] = E[(X_n - \alpha_1 X_{n-1} - \alpha_2 X_{n-2})^2] = \\ &= \sigma_x^2 + \alpha_1^2 \sigma_x^2 + \alpha_2^2 \sigma_x^2 - 2\alpha_1 R(1) - 2\alpha_2 R(2) + 2\alpha_1 \alpha_2 R(1) = \\ &= \sigma_x^2 + \alpha_1^2 \sigma_x^2 + \alpha_2^2 \sigma_x^2 - 2 \cdot 0.95 \alpha_1 \sigma_x^2 - 2 \cdot (0.95)^2 \alpha_2 \sigma_x^2 + 2 \cdot 0.95 \alpha_1 \alpha_2 \sigma_x^2 = \\ &= \sigma_x^2 [1 + \alpha_1^2 + \alpha_2^2 - 1.9\alpha_1 - 1.805\alpha_2 + 1.9\alpha_1 \alpha_2] \end{aligned}$$

Για την ελαχιστοποίηση παραγωγίζουμε και εξισώνουμε με το μηδέν:

$$2\alpha_1 + 1.9\alpha_2 = 1.9$$

$$1.9\alpha_1 + 2\alpha_2 = 1.805$$

$$\alpha_1 = 0.95 \text{ και } \alpha_2 = 0 \rightarrow \sigma_y^2 = 0.0975 \sigma_x^2 \rightarrow (SQNR)_{DPCM} / (SQNR)_{PCM} = 1 / 0.0975 = 10.3$$

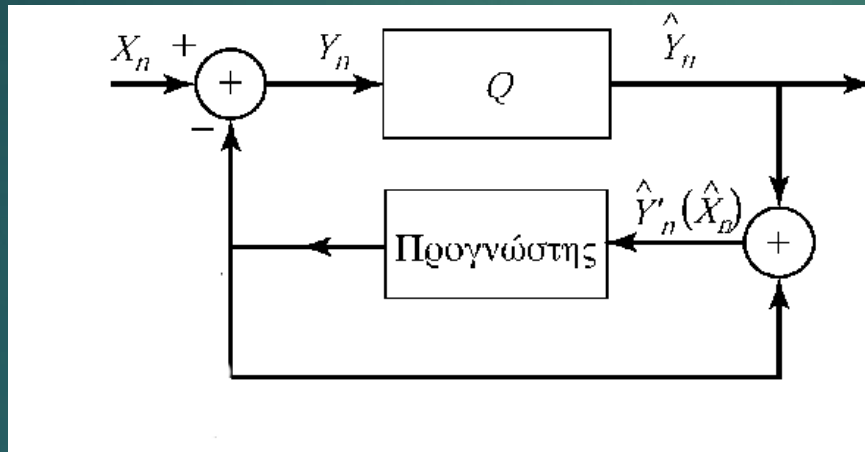
Παράδειγμα 6.2

Δ6

- ▶ Για ένα σήμα $x(n)$ $n=1,2,\dots$, το οποίο μπορεί να θεωρηθεί ότι περιγράφεται από τον τύπο $x(n)=\rho x(n-1)+e(n)$ με $e(n)$ Gaussian με ασυσχέτιστα δείγματα, μέσης τιμής $\mu_e=0$ και $\sigma_e^2=\beta^2$, Ποια η σχέση που δίνει στο DPCM το σ_y^2

Παράδειγμα 6.2

Δ6

Κβαντιστής

$$\begin{aligned} \mathbb{E}[(y_n - \hat{y}_n)^2] &= \mathbb{E}[(x_n - \hat{x}_n)^2] \\ &= D = \sigma_q^2 = \sigma_y^2 f(R) \end{aligned}$$

Παράδειγμα 6.2

- ▶ Θεωρώντας πρόγνωση :

$$\tilde{x}(n) = \rho \hat{x}(n-1)$$

- ▶ Το σφάλμα πρόγνωσης θα υπολογίζεται από τη σχέση:

$$y(n) = x(n) - \tilde{x}(n) = x(n) - \rho \hat{x}(n-1)$$

Παράδειγμα 6.2

- ▶ Για τη διακύμανση του θορύβου μπορούμε να γράψουμε

$$x(n) = \rho x(n-1) + e(n) \Rightarrow x(n)x(n) = \rho x(n)x(n-1) + x(n)e(n)$$

$$(x(n))^2 = \rho x(n)x(n-1) + \rho x(n-1)e(n) + (e(n))^2$$

$$\sigma_x^2 = \rho^2 \sigma_x^2 + 0 + \beta^2$$

- ▶ Άρα προκύπτει ότι

$$\beta^2 = (1 - \rho^2) \sigma_x^2$$

Παράδειγμα 6.2

- ▶ Για την παραμόρφωση χρησιμοποιώντας το ίδιο μοντέλο πρόγνωσης θα έχουμε όπως και προηγούμενα ότι :

$$y(n) = x(n) - \tilde{x}(n) = x(n) - \rho \hat{x}(n-1) = \rho x(n-1) + e(n) - \rho \hat{x}(n-1)$$
$$y(n) = \rho (x(n-1) - \hat{x}(n-1)) + e(n)$$

- ▶ Όμως

$$D_x = E \left[(x(n) - \hat{x}(n))^2 \right] = E \left[(y(n) - \hat{y}(n))^2 \right] = D_y = D$$

Παράδειγμα 6.2

- ▶ Με χρήση των παραπάνω προκύπτει ότι :

$$\sigma_y^2 = \rho^2 D + \beta^2 = \rho^2 \sigma_y^2 f(R) + (1 - \rho^2) \sigma_x^2$$

- ▶ Άρα

$$\sigma_y^2 = \sigma_x^2 \frac{(1 - \rho^2)}{1 - \rho^2 f(R)}$$

Σύγκριση PCM-DPCM

- ▶ Για ίδιο ρυθμό

$$(SNR)_{\text{PCM}} = \left(\frac{\sigma_x^2}{D_x} \right) = \left(\frac{\sigma_x^2}{\sigma_x^2 f(R)} \right) = \left(\frac{1}{f(R)} \right)$$

$$(SNR)_{\text{DPCM}} = \left(\frac{\sigma_x^2}{D_x} \right) = \left(\frac{\sigma_x^2}{D_y} \right) = \left(\frac{\sigma_x^2}{\sigma_y^2 f(R)} \right) = \left(\frac{\sigma_x^2}{\sigma_y^2} \right) \times \frac{1}{f(R)}$$

$$(SNR)_{\text{DPCM}} / (SNR)_{\text{PCM}} = \left(\sigma_x^2 / \sigma_y^2 \right) \Rightarrow (SNR)_{\text{DPCM,dB}} - (SNR)_{\text{PCM,dB}} = 10 \log_{10} \left(\frac{\sigma_x^2}{\sigma_y^2} \right) \text{ dB}$$

Σύγκριση PCM-DPCM

- ▶ Για ίδιο SQNR

$$(SNR)_{DPCM} = (SNR)_{PCM} \Rightarrow \left(\frac{\sigma_x^2}{\sigma_y^2} \right) \times \frac{1}{f(R_{DPCM})} = \frac{1}{f(R_{PCM})}$$

- ▶ Θεωρώντας ότι:

$$f(R) = a \times 2^{-bR} \Rightarrow R = -\left[\log_2(f(R)) - \log_2(a) \right] / b$$

- ▶ Προκύπτει

$$\left(\frac{\sigma_x^2}{\sigma_y^2} \right) \times \frac{1}{a 2^{-bR_{DPCM}}} = \frac{1}{a 2^{-bR_{PCM}}} \Rightarrow 2^{b(R_{PCM} - R_{DPCM})} = \left(\frac{\sigma_x^2}{\sigma_y^2} \right)$$

- ▶ $b=2$

$$R_{PCM} - R_{DPCM} = \frac{1}{2} \log_2 \left(\frac{\sigma_x^2}{\sigma_y^2} \right) \text{ bits/sample}$$

Σύγκριση PCM-DPCM

Δ6

- ▶ Για ίδιο SQNR

$$R_{\text{PCM}} - R_{\text{DPCM}} = \frac{1}{2} \log_2 \left(\frac{\sigma_x^2}{\sigma_y^2} \right) \text{ bits/sample}$$

- ▶ Για ίδιο ρυθμό

$$(SNR)_{\text{DPCM.dB}} - (SNR)_{\text{PCM.dB}} = 10 \log_{10} \left(\frac{\sigma_x^2}{\sigma_y^2} \right) \text{ dB}$$

Διαφορές Ηχητικών σημάτων

Δ6

- ▶ Κύριοι Τύποι
  - ▶ Κωδικοποίηση ομιλίας
  - ▶ Κωδικοποίηση Ήχου (Ομιλία + μουσική)
- ▶ Χρησιμοποιούμενο εύρος ζώνης
  - ▶ Ήχος - 0.02 – 20 kHz (Σύνολο ακουστικού φάσματος)
  - ▶ Ομιλία - Τηλεφωνία 0.2 – 3.4 kHz (Στενή ζώνη)
  - ▶ Ομιλία - Τηλεφωνία 0.05 – 7 kHz (Φωνή - Ευρεία ζώνη)
  - ▶ Εφαρμογές Διαδικτύου 0.05 – 14 kHz (Επαυξημένη ευρεία ζώνη)

Μοντελοποίηση

Δ6

- ▶ Απαιτούνται μοντέλα:
  - ▶ Φωνητικής οδού (χορδές, γλώσσα, χείλη) – Πηγή
  - ▶ Ακουστικής οδού (έσω – μέσο - έξω αυτί) - Δέκτης

Μοντέλο ομιλίας

- ▶ Για ένα τμήμα ομιλίας μπορεί να χρησιμοποιηθεί ένα μοντέλο ARMA (Auto regressive moving average)

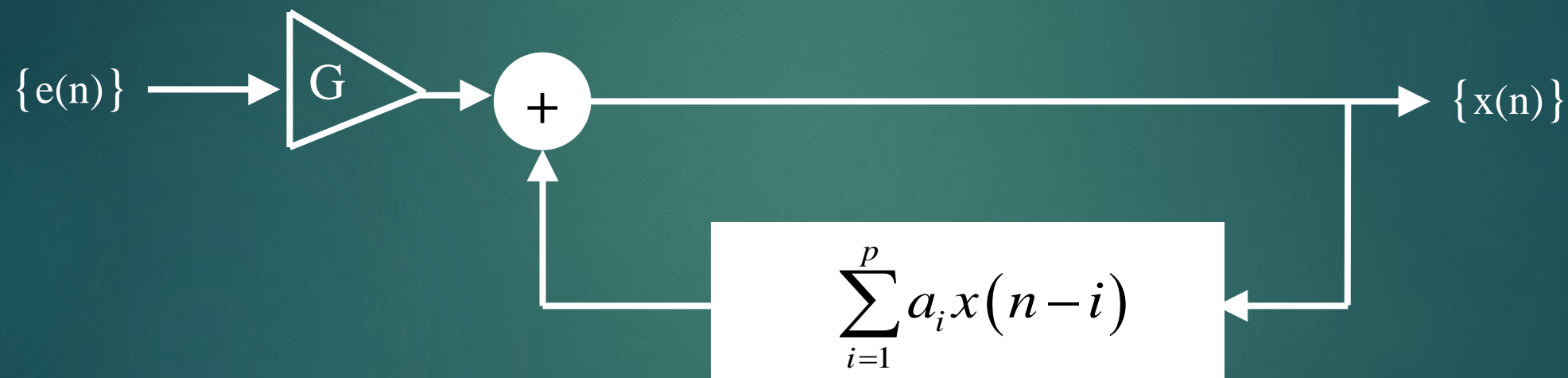
$$x(n) = \sum_{i=1}^p a_i x(n-i) + Ge(n).$$

- ▶ a_i : σταθεροί συντελεστές
- ▶ G : συντελεστής ενίσχυσης
- ▶ $e(n)$: μοντέλο θορύβου (π.χ. Gaussian)

Για το θόρυβο ισχύει $R_e(m)=0$ όταν m διάφορο το μηδενός και $R_e(0)=\sigma_e^2=1$

Μοντέλο ομιλίας

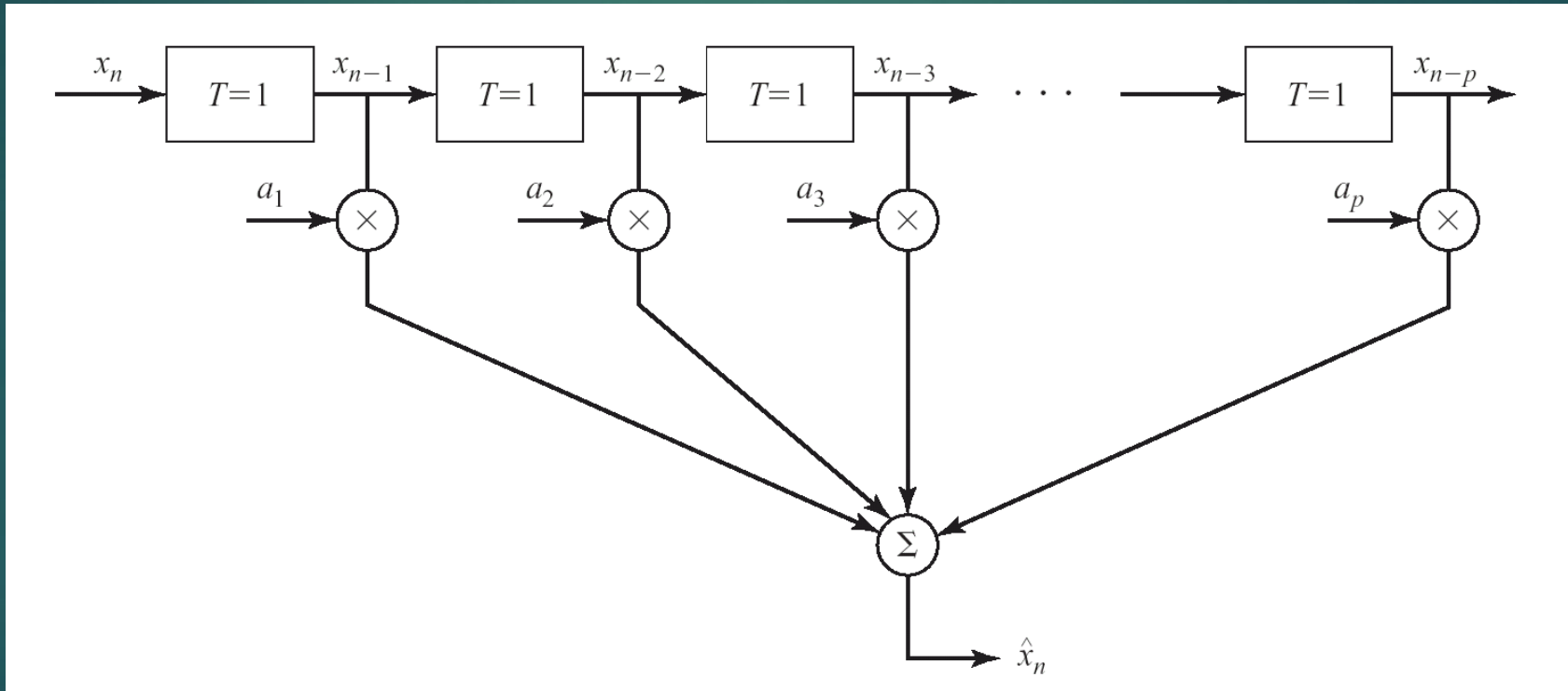
Δ6

Μοντέλο ομιλίας

Δ6

$$\sum_{i=1}^p a_i x(n-i)$$

Αναλογικές-Ψηφιακές εικόνες

- ▶ Μια συνεχής συνάρτηση :

$$f(x, y) \quad , \quad x \in [x_{\min}, x_{\max}] , \quad y \in [y_{\min}, y_{\max}] , \quad f \in [f_{\min}, f_{\max}]$$

- Δειγματοληψία :

$$x, y \rightarrow x_i, y_j \quad , \quad i = 1, \dots, N \quad , \quad j = 1, \dots, M$$

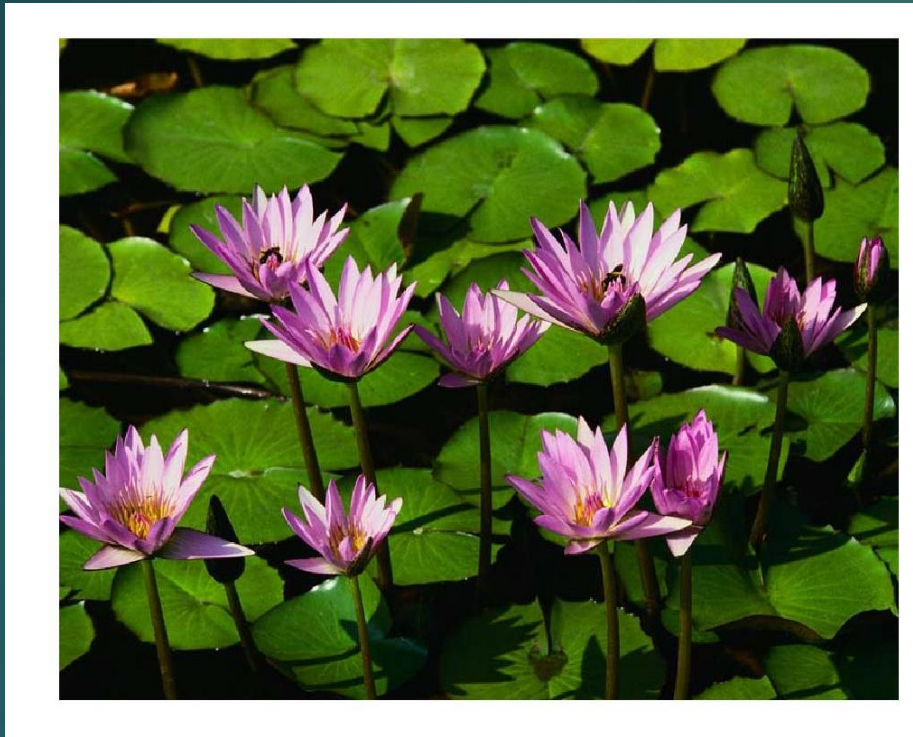
- Κβάντιση :

$$f(x, y) \rightarrow \hat{f}(x, y)$$

- Τελικά : $f(x, y) \rightarrow \hat{f}(x_i, y_j) \rightarrow \hat{f}(i, j)$

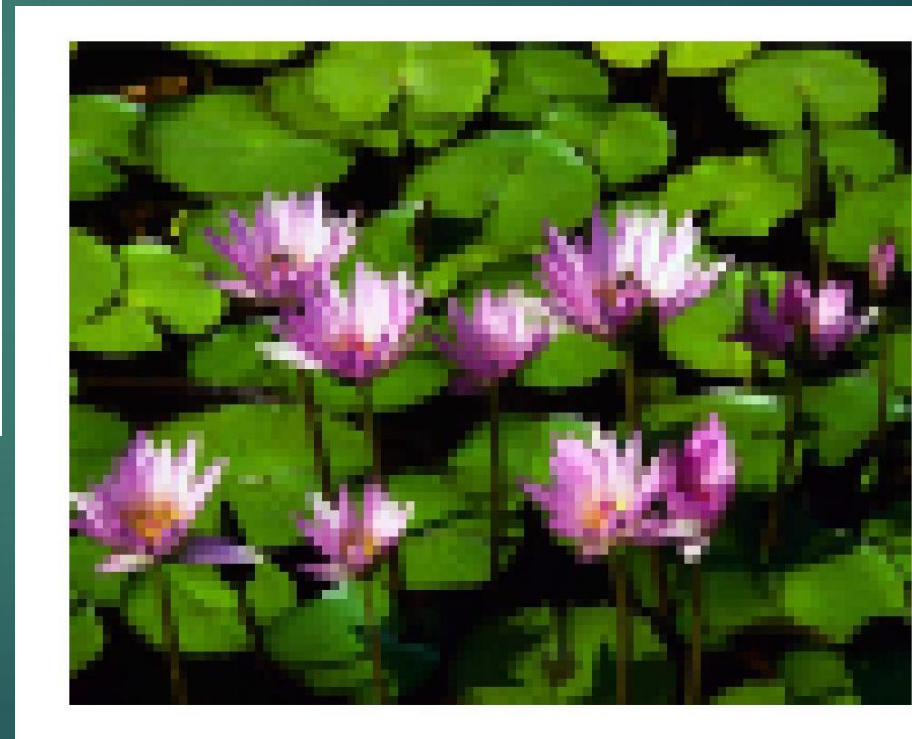
Δειγματοληψία

Δ6

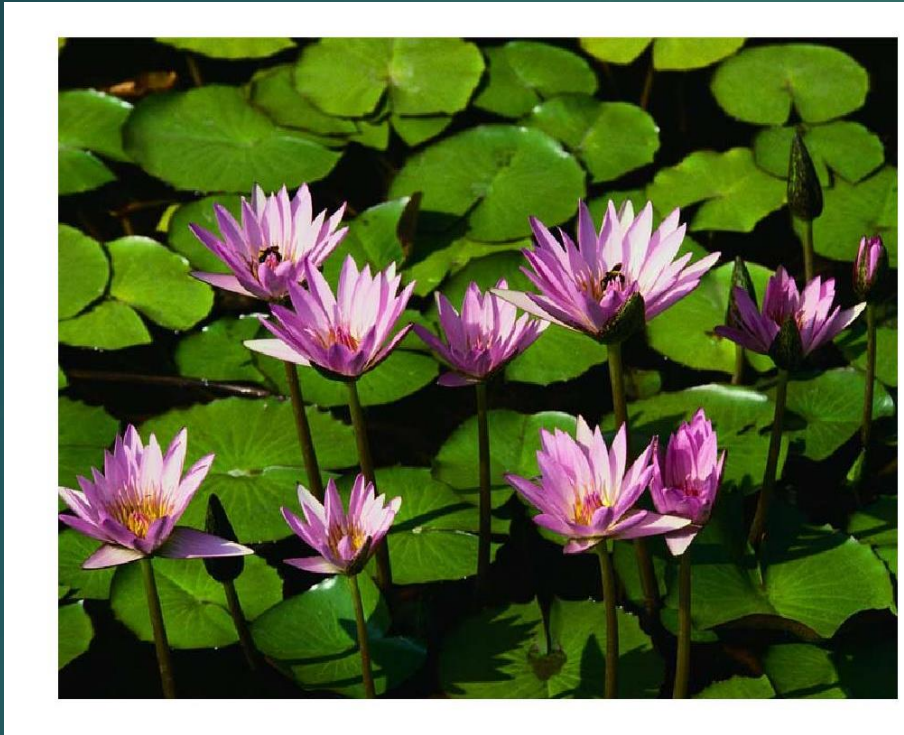
600x800 pixels

75x100 pixels

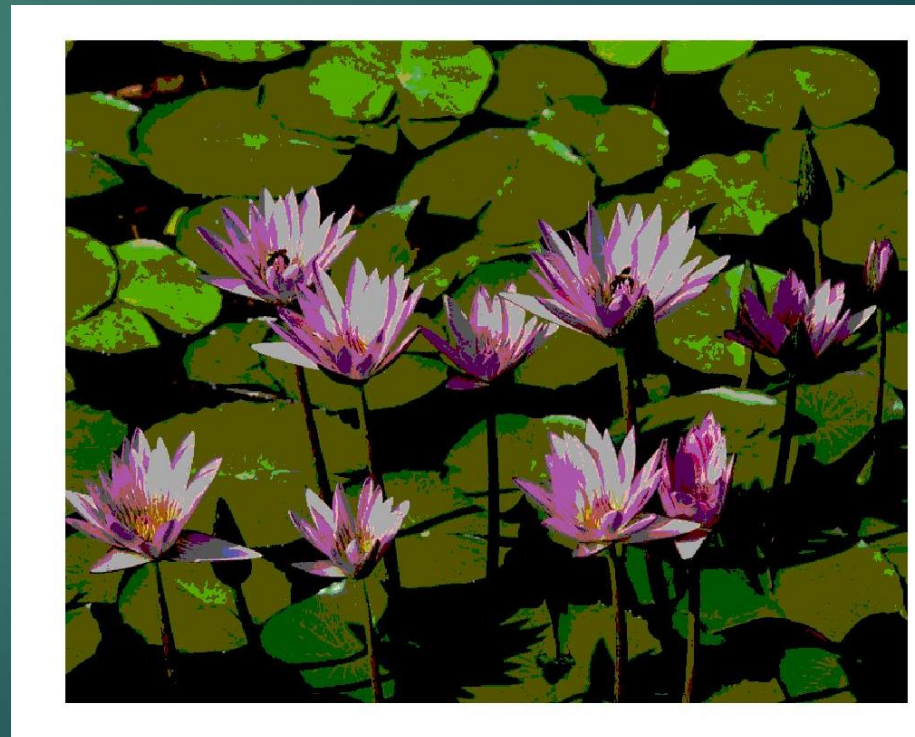
Κβάντιση

Δ6

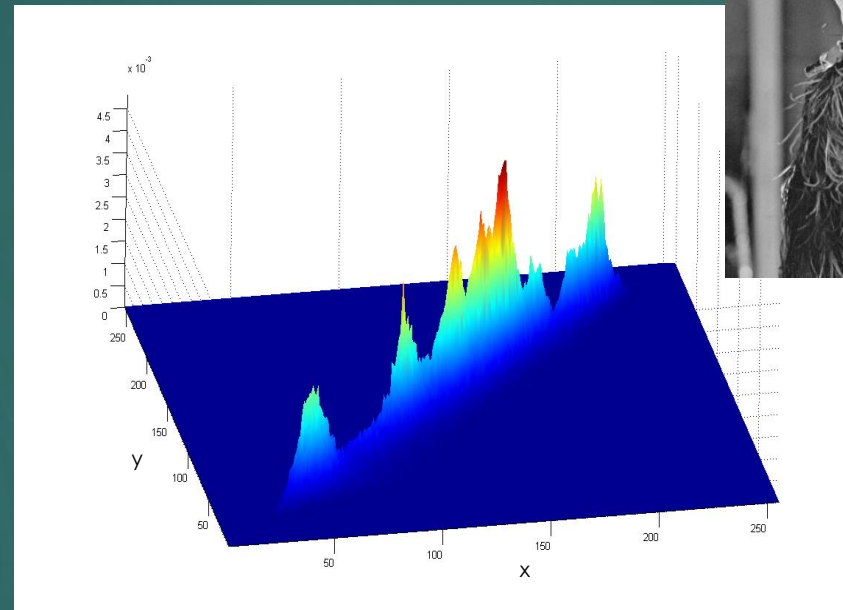
$256=2^8$ επίπεδα για κάθε χρώμα

$16=2^4$ επίπεδα για κάθε χρώμα

Συσχέτιση δειγμάτων

Δ6

Οι τιμές φωτεινότητας για ζεύγη γειτονικών εικονοστοιχείων. Κάθε σημείο αναπαριστά ένα εικονοστοιχείο. Η συντεταγμένη x δίνει τη φωτεινότητα του εικονοστοιχείου, ενώ η συντεταγμένη y τη φωτεινότητα του δεξιού του γείτονα. Η τιμές της διαγωνίου $x=y$ δείχνουν την ισχυρή συσχέτιση μεταξύ γειτονικών εικονοστοιχείων.

▶ Παρατηρήσεις

- ▶ Όλες οι εικόνες εμπεριέχουν πλεονασμό λόγω υψηλής συσχέτισης γειτονικών δειγμάτων.
- ▶ Η διασπορά για κάθε δείγμα είναι σταθερή.

▶ Στόχοι

- ▶ Ένας μετασχηματισμός αποτελεί έναν μηχανισμό αποσύζευξης , δημιουργώντας μία νέα μορφή του σήματος ισοδύναμη με την αρχική η οποία μπορεί να κωδικοποιηθεί αποτελεσματικότερα.
- ▶ Αναζητούμε αντιστρέψιμους μετασχηματισμούς.

Μετασχηματισμοί

Βασικό Παράδειγμα

- ▶ Θεωρήστε το διάνυσμα $\mathbf{x} = [x_1, x_2]^T$ με:

$$\boldsymbol{\mu} = E[\mathbf{x}] \text{ και}$$

$$R_{xx} = C_{xx} = E[(\mathbf{x} - \boldsymbol{\mu}) \cdot (\mathbf{x} - \boldsymbol{\mu})^T]$$

- ▶ Ο πίνακας αυτοσυσχέτισης θα μπορεί να γραφεί με βάση τον πίνακα συνδιασποράς ως

$$R_{xx} = \sigma^2 \cdot \begin{bmatrix} 1 & \rho \\ \rho & 1 \end{bmatrix}$$

Μετασχηματισμοί

Βασικό Παράδειγμα

- ▶ Αν μετασχηματιστεί το διάνυσμα x με χρήση του πίνακα A :

$$v = A \cdot x, \quad A = \frac{1}{\sqrt{2}} \cdot \begin{bmatrix} 1 & 1 \\ -1 & 1 \end{bmatrix}$$

- ▶ Προκύπτει ότι ο πίνακας αυτοσυσχέτισης μπορεί να γραφεί ως

$$R_{vv} = A \cdot R_{xx} \cdot A^T = \sigma^2 \cdot \begin{bmatrix} 1 + \rho & 0 \\ 0 & 1 - \rho \end{bmatrix}$$

- ▶ Σημείωση :

- ▶ Μοναδιακοί πίνακες : $A^{-1} = A^*$, όπου $A^* = \bar{A}^T \forall A \in \mathbb{C}^{n \times m}$
- ▶ Ορθογώνιοι πίνακες: $A^{-1} = A^T \forall A \in \mathbb{R}^{n \times m}$

Ορθογώνιοι Μετασχηματισμοί

- ▶ Ευθύς μετασχηματισμός

$$\mathbf{y} = \mathbf{A} \cdot \mathbf{x}$$

$N \times N$ συντελεστές σε μορφή διανύσματος
 Πίνακας μετασχηματισμού διάστασης $N^2 \times N^2$
 Σήμα μεγέθους $N \times N$ σε μορφή διανύσματος

- ▶ Αντίστροφος Μετασχηματισμός

$$\mathbf{x} = \mathbf{A}^{-1} \cdot \mathbf{y} = \mathbf{A}^T \cdot \mathbf{y}$$

- ▶ Το $\mathbf{x}$ αναπαριστάται σαν ένας γραμμικός συνδυασμός κάποιων διανυσμάτων βάσης
- ▶ Για τον υπολογισμό των συντελεστών απαιτείται ο πολλαπλασιασμός ενός διανύσματος διάστασης $N^2 \times 1$ με ένα πίνακα $N^2 \times N^2$ συνολικής πολυπλοκότητας $O(N^4)$

Διαχωρίσιμοι Ορθογώνιοι Μετασχηματισμοί

- ▶ Ένας ορθογώνιος μετασχηματισμός ενός σήματος $N \times N$ είναι διαχωρίσιμος αν μπορεί να γραφεί στη μορφή:

$$\mathbf{y} = \mathbf{A} \cdot \mathbf{x} \cdot \mathbf{A}^T$$

$N \times N$ συντελεστές   Ορθογώνιος πίνακας μετασχηματισμού διάστασης $N \times N$ Σήμα μεγέθους $N \times N$

- ▶ Αντίστροφος Μετασχηματισμός

$$\mathbf{x} = \mathbf{A}^T \cdot \mathbf{y} \cdot \mathbf{A}$$

- ▶ Για τον υπολογισμό των συντελεστών απαιτούνται δύο πολλαπλασιασμοί πινάκων διάστασης $N \times N$ συνολικής πολυπλοκότητας $O(N^3)$

Κριτήρια Επιλογής Μετασχηματισμού

Δ6

- ▶ Υψηλή αποσυσχέτιση δεδομένων
- ▶ Χαμηλή υπολογιστική πολυπλοκότητα

Μετασχηματισμός KLT

Δ6

Πλεονεκτήματα

- ▶ Επιτυγχάνει υψηλή αποσυσχέτιση
- ▶ Οι συναρτήσεις βάσης του KLT είναι τα ιδιοδιανύσματα του πίνακα αυτοσυσχέτισης του αρχικού σήματος.

Μειονεκτήματα

- ▶ Εξαρτάται από τη στατιστική του σήματος
- ▶ Δεν είναι πάντα διαχωρίσιμος $\rightarrow O(N^4)$

Διακριτός Μετασχηματισμός Fourier

Δ6

- ▶ Ο DFT ενός μονοδιάστατου σήματος $\{x(n)\}$ μήκους N δίνεται από τη σχέση:

$$X(k) = \sum_{n=0}^{N-1} x(n) \cdot W_N^{kn}, \quad k = 0, \dots, N-1 \text{ με } W_N = e^{\frac{-j \cdot 2 \cdot \pi}{N}}$$

Ο πίνακας του μετασχηματισμού περιέχει τις συναρτήσεις βάσης

$$F = \frac{1}{\sqrt{N}} \begin{bmatrix} W_N^{00} & W_N^{01} & \dots & W_N^{0(N-1)} \\ W_N^{10} & W_N^{11} & \dots & W_N^{1(N-1)} \\ \vdots & \vdots & \vdots & \vdots \\ W_N^{(N-1)0} & W_N^{(N-1)1} & \dots & W_N^{(N-1)(N-1)} \end{bmatrix}$$

- Είναι διαχωρίσιμος και μπορεί να υπολογιστεί με χρήση του FFT με πολυπλοκότητα $O(N^2 \log_2 N)$ [Cooley, Tuckey]
- Περιέχει μιγαδικούς αριθμούς
- Δεν παρέχει το ίδιο υψηλούς βαθμούς αποσυσχέτισης όπως άλλοι μετασχηματισμοί

Διακριτός μετασχηματισμός Ημιτόνου

Δ6

- ▶ Χαρακτηριστικά
  - ▶ Για σήματα με χαμηλή συσχέτιση αποδίδει λίγο χειρότερα από τον KLT
  - ▶ Ο υπολογισμός του γίνεται με χρήση του FFT.

Διακριτός μετασχηματισμός Συνημιτόνου

Δ6

- ▶ Χαρακτηριστικά
  - ▶ Έχει απόδοση κοντά στον KLT ειδικά για σήματα με υψηλό βαθμό συσχέτισης.
  - ▶ Ο υπολογισμός του γίνεται με χρήση του FFT.
- ▶ Είναι από τους επικρατέστερους μετασχηματισμούς που χρησιμοποιούνται στην κωδικοποίηση ακίνητης και κινούμενης εικόνας

Άλλοι μετασχηματισμοί

Δ6

- ▶ Hadamard-Walsh
  - ▶ Έχει πολύ απλό πίνακα μετασχηματισμού (αποτελούμενο από $-1,1$)
  - ▶ Επιτυγχάνει γενικά μικρότερη αποσύζευξη από τους KLT,DST,DCT
- ▶ Haar
  - ▶ Πρόδρομος του μετασχηματισμού με χρήση Wavelets
  - ▶ Επιτυγχάνει γενικά μικρή συγκέντρωση ενέργειας

Παράθυρο Μετασχηματισμού

Δ6

▶ Κριτήρια

- ▶ Μείωση συσχέτισης μεταξύ γειτονικών παραθύρων
- ▶ Το μέγεθος του παραθύρου να είναι δύναμη του 2 για απλοποίηση υπολογισμών

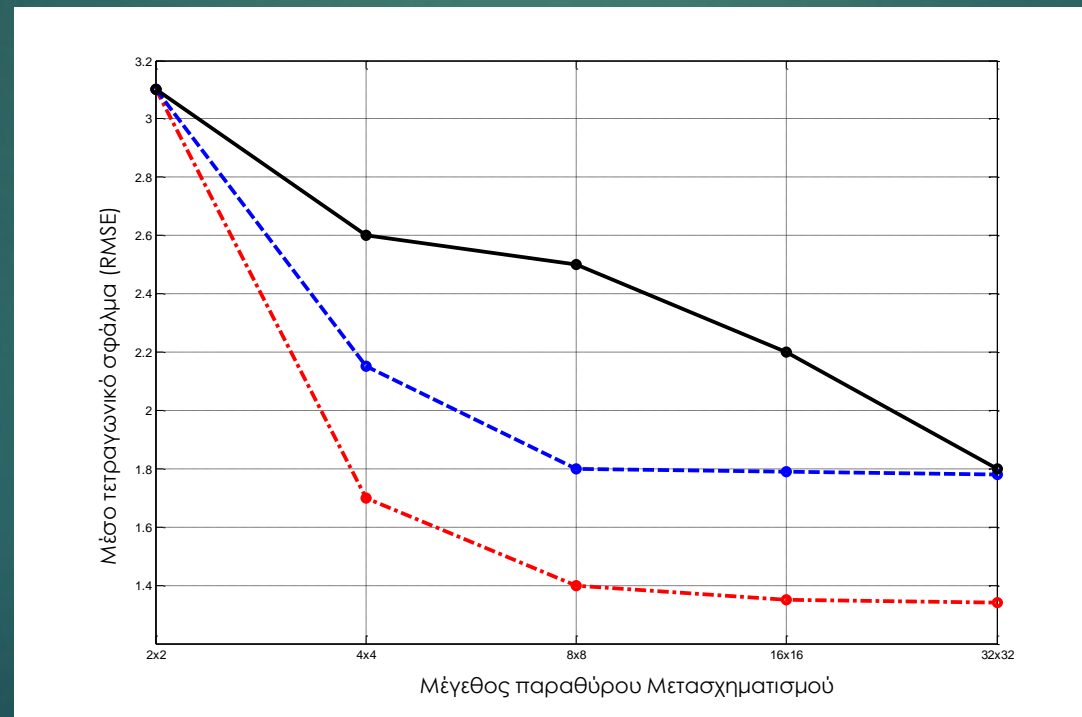
▶ Παρατήρηση

- ▶ Ο βαθμός συμπίεσης αλλά και η υπολογιστική πολυπλοκότητα αυξάνουν με αύξηση του μεγέθους του παραθύρου του μετασχηματισμού

Παράθυρο Μετασχηματισμού

Δ6

- ▶ Οι μετασχηματισμοί Walsh-Hadamard και DCT συγκλίνουν γρήγορα στις τελικές τιμές τους για μεγέθη παραθύρου μεγαλύτερα από 8x8.
- ▶ Η καμπύλη του μετασχηματισμού Fourier συγκλίνει τελικά για μεγαλύτερες τιμές παραθύρου στην τιμή που δίνει ο DCT.

Μέθοδοι Κατανομής Ρυθμού

Δ6

- ▶ Κατανομή ζώνης
- ▶ Κατανομή με βάση τη στατιστική των συντελεστών
- ▶ Κατανομή με βάση κάποιο κατώφλι
- ▶ Κατανομή με βάση ψυχο-οπτικά πειράματα (JPEG)

► Κατανομή ζώνης

- Επιλογή N_f συντελεστών σε κάθε μπλοκ που παρουσιάζουν τη μεγαλύτερη διασπορά με χρήση μιας μάσκας ζώνης. Αυτοί κβαντίζονται και μοιράζονται ανομοιογενώς ένα συγκεκριμένο πλήθος bits.

1	1	1	1	1	0	0	0
1	1	1	1	0	0	0	0
1	1	1	0	0	0	0	0
1	1	0	0	0	0	0	0
1	0	0	0	0	0	0	0
0	0	0	0	0	0	0	0
0	0	0	0	0	0	0	0
0	0	0	0	0	0	0	0

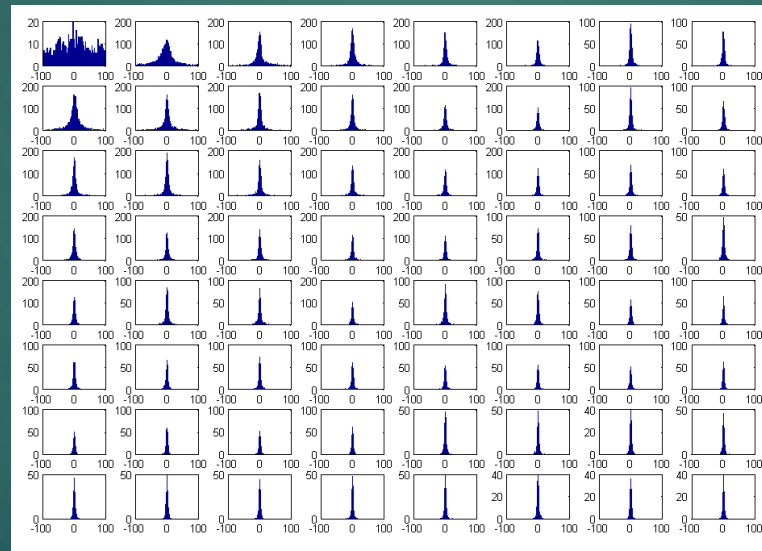
Παράδειγμα μάσκας ζώνης

8	7	6	4	3	0	0	0
7	6	5	4	0	0	0	0
6	5	4	0	0	0	0	0
4	4	0	0	0	0	0	0
3	0	0	0	0	0	0	0
0	0	0	0	0	0	0	0
0	0	0	0	0	0	0	0
0	0	0	0	0	0	0	0

Παράδειγμα κατανομής bits με χρήση ζώνης

► Κατανομή με βάση τη στατιστική των συντελεστών

- Υπολογισμός της διασποράς σε κάθε θέση συντελεστή για όλα τα μπλόκ μετασχηματισμού της εικόνας. Κβάντιση και κατανομή των bits με βάση τη διασπορά του κάθε συντελεστή

Lena

Μέθοδοι Κατανομής Ρυθμού

Δ6

► Κατανομή με βάση κάποιο κατώφλι

- Επιλογή N_f συντελεστών σε κάθε μπλοκ οι οποίοι βρίσκονται πάνω από ένα κατώφλι με χρήση μιας μάσκας κατωφλίου. Κβάντιση και κατανομή των bits με βάση κάποια στρατηγική (π.χ. ορίζοντας ζώνες)

1	1	0	1	0	0	0	0
1	1	1	1	0	0	0	0
1	1	0	0	1	0	0	0
1	1	0	0	0	0	0	0
1	0	0	0	0	0	0	0
0	0	0	0	0	0	0	0
0	1	0	0	0	0	0	0
0	0	0	0	0	0	0	0

Μάσκα κατωφλίου

8	7	0	6	0	0	0	0
7	6	5	4	0	0	0	0
6	5	0	0	3	0	0	0
5	4	0	0	0	0	0	0
4	0	0	0	0	0	0	0
0	0	0	0	0	0	0	0
0	3	0	0	0	0	0	0
0	0	0	0	0	0	0	0

Κατανομή με βάση τη μάσκα

(Με κωδικοποίηση κατά ζώνη για την ανάθεση bits)

Κωδικοποίηση συντελεστών

Δ6

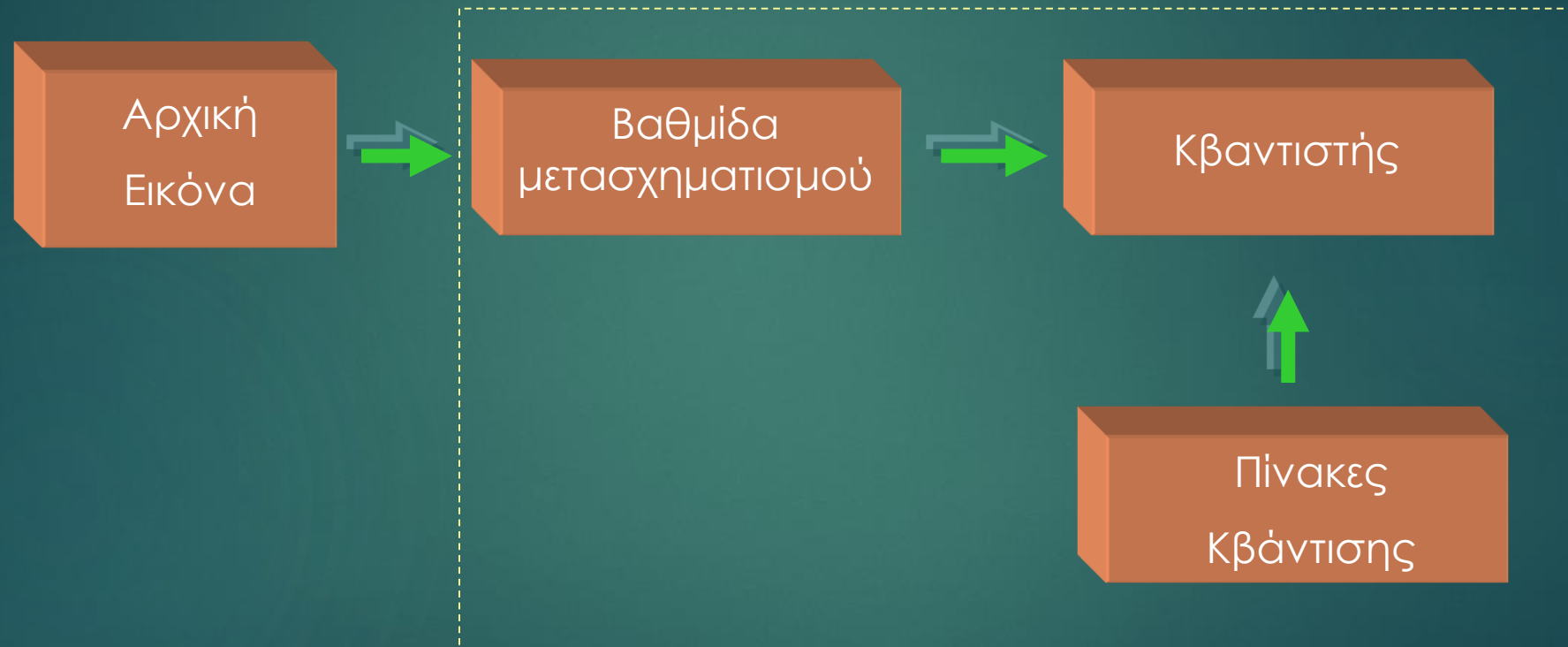
- ▶ Οι κβαντισμένοι συντελεστές τελικά αναδιατάσσονται σε μία 1-Δ ακολουθία ώστε να συγκεντρώνονται όσο το δυνατό περισσότεροι μη μηδενικοί όροι στην αρχή της ακολουθίας.
- ▶ Χρησιμοποιείται η τεχνική RLE για την περαιτέρω μείωση του πλεονασμού της ακολουθίας
- ▶ Στην περίπτωση που από ένα σημείο και έπειτα η ακολουθία έχει μόνο μηδενικά υπάρχουν ειδικά σύμβολα τερματισμού της

0	1	5	6	14	15	27	28
2	4	7	13	16	26	29	42
3	8	12	17	25	30	41	43
9	11	18	24	31	40	44	53
10	19	23	32	39	45	52	54
20	22	33	38	46	51	55	60
21	34	37	47	50	56	59	61
35	36	48	49	57	58	62	63

Παράδειγμα αναδιάταξης συντελεστών

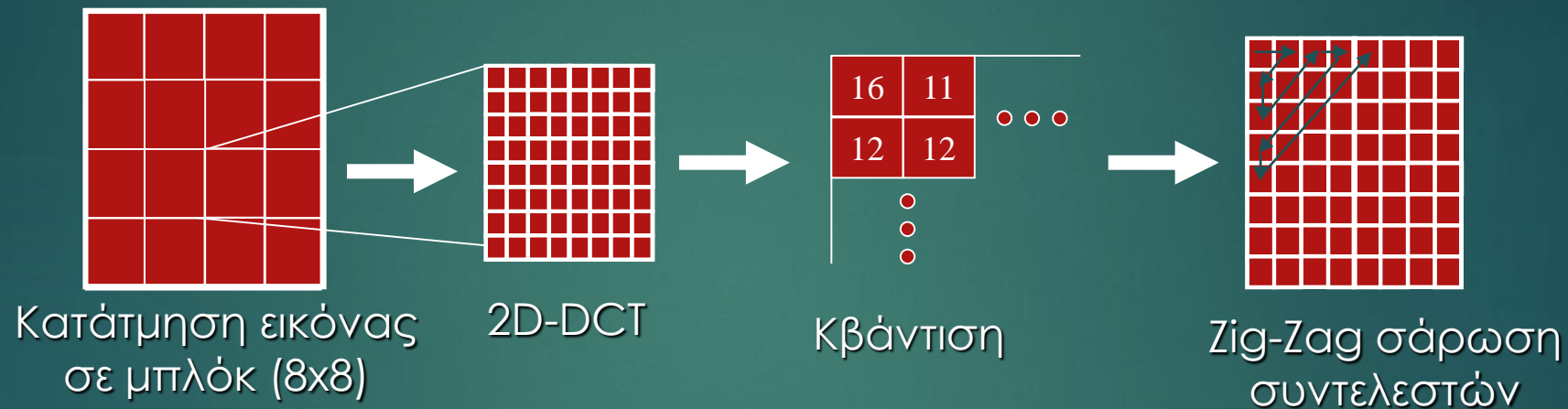
Κωδικοποιητής JPEG

Δ6

Ανάλυση κωδικοποιητή JPEG

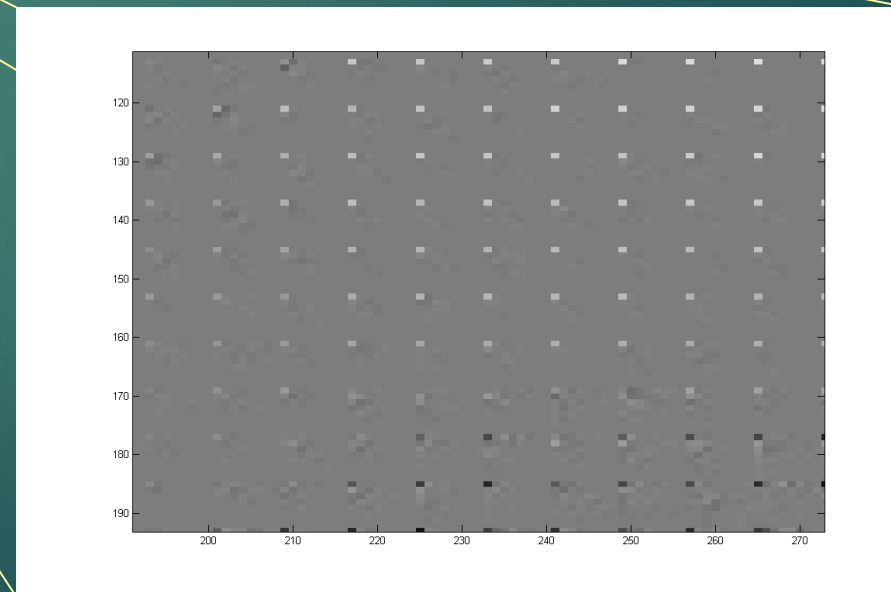
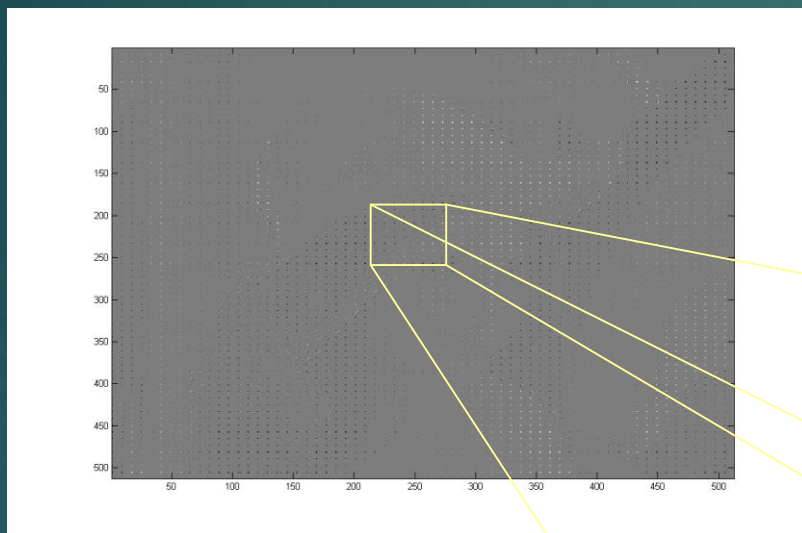
Δ6

- ▶ Η επιλογή παραθύρου 8x8 για το πρότυπο JPEG βασίζεται σε ένα συμβιβασμό μεταξύ της υπολογιστικής πολυπλοκότητας και του βαθμού συμπίεσης.

Μετασχηματισμός σε μπλοκ 8x8

Δ6

Συντελεστές Μετασχηματισμού

Δ6

- ▶ DC συνιστώσα
  - ▶ Κωδικοποιείται ξεχωριστά μετά την κβάντιση με χρήση DPCM
- ▶ AC συνιστώσες
  - ▶ Υλοποιείται κωδικοποίηση κατωφλίου με χρήση
    1. Κοινού κατωφλίου για όλα τα μετασχηματισμένα μπλοκ της εικόνας
ή
    2. Διαφορετικού κατωφλίου για κάθε κωδικοποιημένο μπλοκ
ή
    3. Μεταβλητού κατωφλίου εξαρτώμενου από τη θέση του συντελεστή μέσα στο μπλοκ.
  - ▶ Στο JPEG επιλέχθηκε η χρήση της τρίτης τεχνικής που συνδυάζει σε μια απλή λύση την κατωφλίωση και την κβάντιση των συντελεστών.

Κβάντιση AC Συντελεστών

Δ6

- ▶ Έστω T ένα μπλοκ 8x8 των συντελεστών του DCT ΤΟΤΕ:

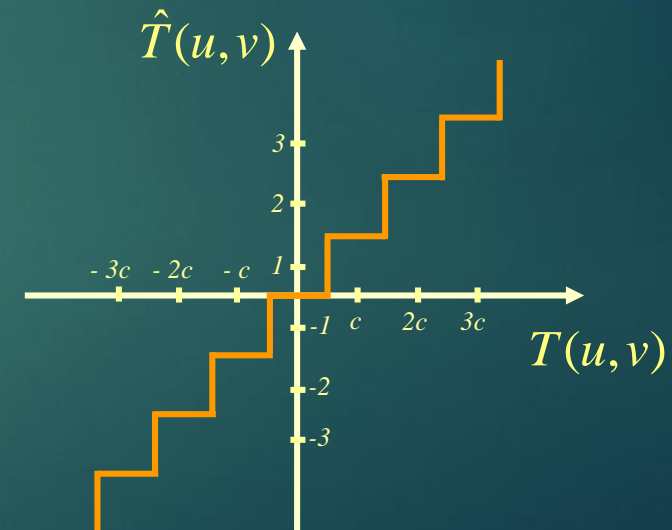
$$\hat{T}(u, v) = \left\lfloor \frac{T(u, v)}{Q(u, v)} \right\rfloor, \quad u, v = 1, \dots, 8$$

Παρατηρήσεις

1. Αν $Q(u, v) \geq 2T(u, v) \Rightarrow \hat{T}(u, v) = 0$
2. Αν ο πίνακας Q έχει σταθερή τιμή : $Q(u, v) = c$ τότε

$$\text{Όταν } kc - \frac{c}{2} \leq T(u, v) < kc + \frac{c}{2}$$

$$\text{Προκύπτει ότι : } \hat{T}(u, v) = k$$

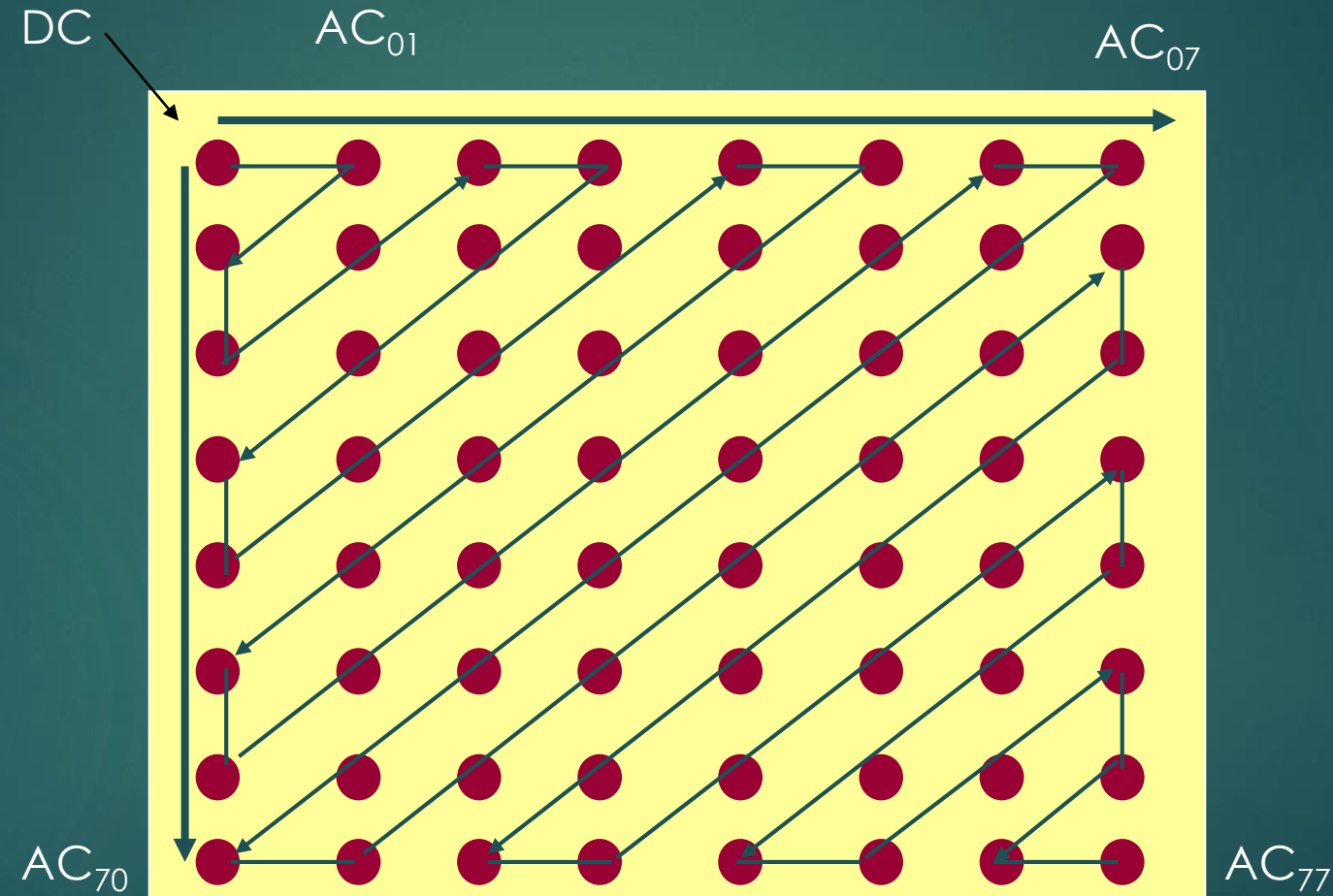
Πίνακας κβάντισης

- ▶ Πίνακας κβάντισης συντελεστών για το JPEG με μεταβλητά βάρη ανα συντελεστή
- ▶ Οι τιμές του πίνακα διαμορφώνονται με βάση ψυχο-οπτικά κριτήρια!

$$Q = \begin{bmatrix} 16 & 11 & 10 & 16 & 24 & 40 & 51 & 61 \\ 12 & 12 & 14 & 19 & 26 & 58 & 60 & 55 \\ 14 & 13 & 16 & 24 & 40 & 57 & 69 & 56 \\ 14 & 17 & 22 & 29 & 51 & 87 & 80 & 62 \\ 18 & 22 & 37 & 56 & 68 & 109 & 103 & 77 \\ 24 & 35 & 55 & 64 & 81 & 104 & 113 & 92 \\ 49 & 64 & 78 & 87 & 103 & 121 & 120 & 101 \\ 72 & 92 & 95 & 98 & 112 & 100 & 103 & 99 \end{bmatrix}$$

Αναδιάταξη συντελεστών (Zig-Zag)

Δ6

Κωδικοποιητής-Αποκωδικοποιητής JPEG

Δ6

